

A magyar fiatalok szolidárisak Vietnam népével

IFJÚSÁGI NAGYGYŰLÉS DEBRECENBEN

Móra Attila beszél

A közelmúltban hirdette meg a KISZ Központi Bizottsága nagyszabású politikai akcióját „Vádoljuk az imperia-

lizmust" jelszóval. Az akció első megyei demonstrációjára tegnap, pénteken este került sor. A BM karhatalom, a honvédség, a Varsói Szerződés értelmében Magyarországon ideiglenesen állomásozó szovjet alakulatok ifjúsági szövetségei, katonafiatalok részvételével ifjúsági szolidaritási nagygyűlést rendeztek Debrecenben a Fegyveres Erők Klubjában. Az ifjúsági nagygyűlésen jelen volt Tóth Imre, a KISZ Központi Bizottság tagja, a KISZ Debrecen Városi Bizottságának titkára, Sziklai Lajos főtiszt, a karhatalmi egység parancsnoka, Kovács Imre főtiszt, a honvédségi egység politikai helyettese. Részt vett az ünnepségen Nguyen Ngoc Hung vietnami diák. Katona Lászlónak, a honvédségi egység KISZ-bizottsága titkárának megnyitó szavai után Móra Attila tiszt, a karhatalmi egység KISZ-bizottságának titkára mondott ünnepi beszédet. Előjáróban hangsúlyozta, hogy a magyar ifjúság, köztük a katonafiatalok is csodálattal adóznak a vietnami népnek hősiességéért, a bátor helytállásért. Az Amerikai Egyesült Államok

kiterjesztette agresszióját a Vietnami Demokratikus Köztársaságra is. Naponta több hullámban intéznek bombatámadást a VDK ellen; kórházakat, iskolákat, falvakat döntenek romba. Ezután arról beszélt, hogy a mostani politikai akciónak az a célja, hogy a magyar ifjúság együttesen idézze a vádlottak padjára a népek, az emberiség hőhérait, az imperialista vezetőköroket. Az a célunk, hogy politikai munkával szolidaritási, kulturális és egyéb rendezvényeken leleplezzük az imperializmus igazarcát. Vádoljuk az imperializmust, mert tömegszállításal egybekötött, hadüzenet nélküli irtóháborút folytat a vietnami nép ellen. Vádoljuk, mert vegyi anyagokkal, mérgezőkkel tömegesen pusztítja Vietnam békés lakóit. Vádoljuk az USA-t, mert a nemzetközi imperializmus élén a népek zsandárának szerepét tölti be. Vádoljuk az imperializmus egész politikai, gazdasági, társadalmi rendszerét azért, mert súlyos akadályokat gördít a nemzetközi együttműködés útjába. Befejezésül hangsúlyozta, hogy a magyar fiatalok szoli-

darításuknak, együttérzésüknek ezernyi jelét adják. Nagy tapsmal fogadott beszéde után Nguyen Ngoc emelkedett szólasra. Hangsúlyozta, hogy a Magyarországon tanuló vietnami diákok nap mint nap tapasztalják a rokonszenvet, a testvéri segítségnyújtást. Kiemelte, hogy az agresszorok nem tanultak a Dien Bien Phou-i vereségből, de bármit tesznek, bármilyen eszköz használnak, a vietnami nép elszántságát nem tudják megtörni. Az északi országrészben a fiatalok helytállnak a teremben és a honvédelemben. Munka után járnak fárasztó, nehéz kiképzésre, hogy sikeresen tudják felvenni a harcot az amerikai légi agresszorok ellen. Az a jelzavuk: inkább halál, mint szolgálat. Harcukhoz erőt és önbizalmat ad az, hogy tapasztalják: a szocialista országok kormányai és népei minden segítséget megadnak igazságos harcukhoz. A vietnami és a magyar ifjúság barátságának éltetésével fejezte be hozzászólását. Majd meghatódva vette át Gerőfy Péter karhatalmi szakaszvezetőfőtől a fegyveres testületek ajándékát, egy Lenin-arcképlinómetszetet. A nagygyűlés az Internacionálé hangjaival ért véget.

A nagygyűlés közönsége

250 vagon kukorica-retőmag a kismacsi hibridüzemből

Befejezéshez közeledik a nagy munka a Debreceni Agrártudományi Főiskola kismacsi hibridüzemében. Pankucsi László, az üzem vezetője elmondotta: mintegy 250 vagon hibrid vetőmagot adnak ez év tavaszán a termelőszövetkezeteknek és az állami gazdaságoknak, s mintegy 50 vagonnal már elszállítottak exportra. A tavaly őszi csapadékos időjárás nagymértékben befolyásolta a vetőmag-előállító üzem munkáját is. Egyrészt azért, mert sokkal magasabb volt a beszállított termés ned-

vességtartalma, másrészt a kedvezőtlen időjárás következtében sokkal rosszabb volt a csírázási arány. 640 vagon saját termésű csöves kukoricát dolgoztak fel, s ebből került ki végső soron a mintegy 250 vagonnyi fémzárolt mennyiség. A vetőmagot 8-10 félé osztályozzák nagyság szerint. A hibridüzem nemcsak a feldolgozásnál, hanem már a termelésnél is figyelembe veszi a legújabb kutatási eredményeket és eredményeket. Ennek következtében az idén az úgynevezett Martonvásári

59-es foglalja el a legnagyobb területet a vetőmagnak kijelölt táblákban. Ennek a fajának jó tulajdonságai közé sorolják a szakemberek, hogy egyenletesen érik, tömöttebbek a csövek, jobban alkalmas a morzsolásra, s csaknem 10 nappal korábban lehet betakarítani. Mivel nálunk sok kukorica után kerül kenyérgabona, jobb elővetemény lesz a Martonvásári 59-es fajta. 2800 holdon termeltetnek vetőmagnak kukoricát ebben az esztendőben, s ebből 1600 holdat foglal el a Martonvásári 59-es.

Kállai Gyula Asszuánban és Luxorban

Nasszer, az EAK köztársasági elnöke (jobbról) február 2-án fogadta Kállai Gyula miniszterelnököt (Rádió-telefoto — MTI Külföldi Képszolgálat)

Kairó. Rudnyánszky István és Sugár András, az MTI tudósítói jelentik: Kállai Gyula egyiptomi látogatásának negyedik napján az EAK kormányának külrepublicán Asszuánba utazott. A magyar kormányfő és a küldöttség gépkocsisora a Kubbeh palotából, a delegáció szállásáról kora reggel hajtott Kairó nemzetközi repülőtérre. Elkísérte a magyar küldötteket dr. Szoliman Hussein kulturális miniszter, a díszkíséret elnöke is. A különrepülőgép fél tizenegykor 20 fős kellemes melegben érkezett meg Asszuánba. A repülőtérre Abu el

Ezzel Asszuán tartomány kormányzója, Ibrahim Zaki Kinavi gépépítésiügyi miniszterhelyettes, és az Arab Szocialista Unió helyi szervezeteinek vezetői fogadták és melegen üdvözölték Kállai Gyulát. Megjelentek továbbá Nyikityin szovjet konzul és Csumakov, a szovjet fozsakértő helyettese is. Kállai Gyula egyenesen a gépépítés színhelyére indult. A magyar vendégeknek bemutatott az egész építkezést. Megtekintették a vendégek a turbina alagutakat, a betongyárakat és az óriásdarukat is. Ibrahim Zaki Kinavi a búcsúzókor meghívta a magyar kormányfőt, ismét látogasson el Asszuánba, ha elkészül a nagy mű. Kállai Gyula kijelentette, hogy

büszke lehet Egyiptom nepe erre a gigantikus alkotásra. Hangoztatta, örül, hogy megismerkedhetett a Szadd el Aali építőivel, s újabb sikereket kívánt nekik alkotómunkájukhoz. A magyar kormányfő ezután megtekintette az asszuáni Kema vegyiműveket, amely műtrágyával látja el Felső-Egyiptom mezőgazdaságát. A magyar miniszterelnök meglegedéssel nyilatkozott a látottakról. A munkások a gyár valamennyi részlegében (Folytatás a 2. oldalon)

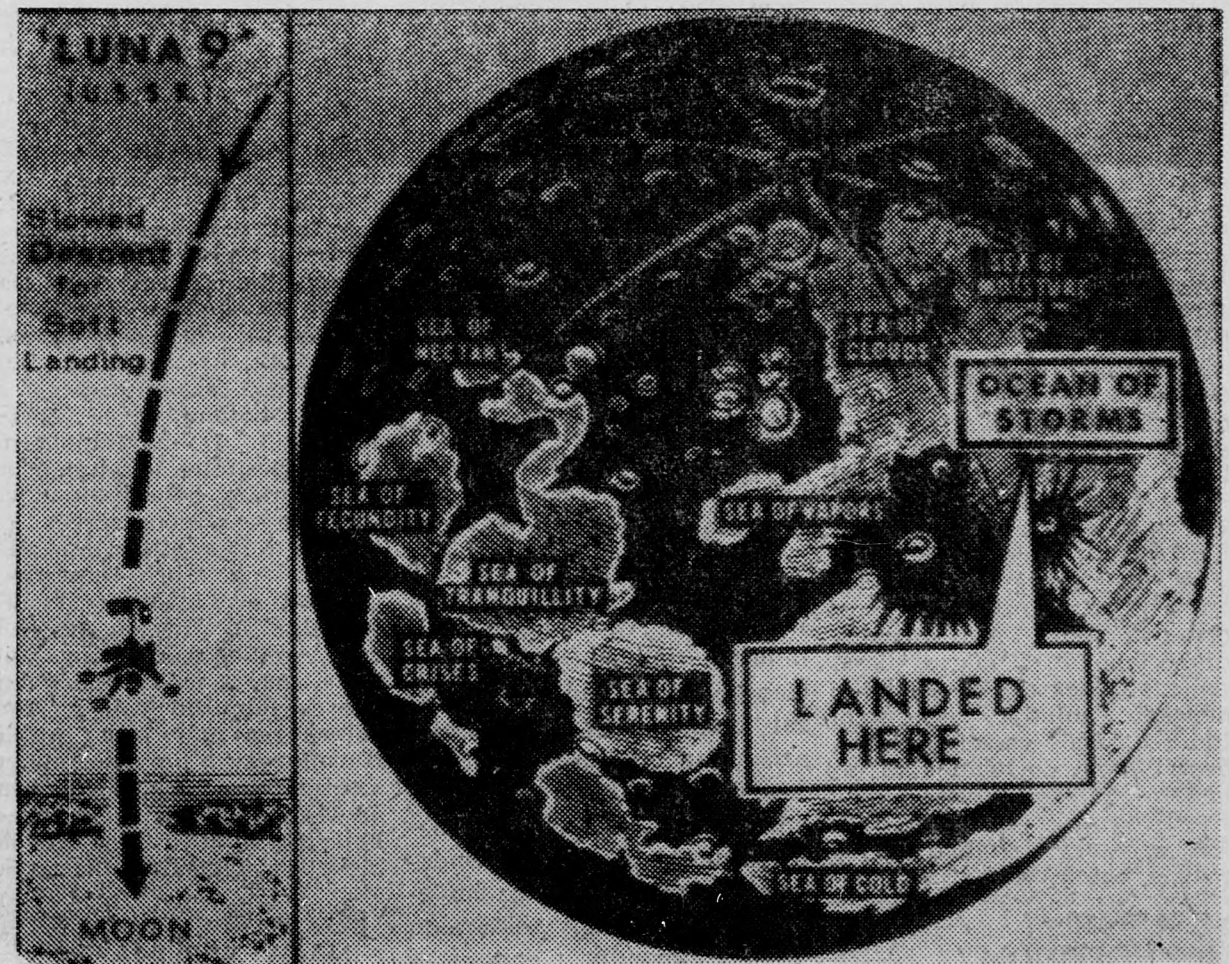
Tanácskozás a megyei pártbizottságon a gazdaságirányítási reformtervezetről

Az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottságán 1966. február 4-én tanácskozás volt az MSZMP Központi Bizottságának a gazdaságirányítási rendszer reformjára vonatkozó tervezetről. A tanácskozáson részt vettek a megyei párt-vegrehajtóbizottság tagjai, a járási és városi pártbizottságok titkárai, üzemek, intézmények párt- és gazdasági vezetői. A tanács-

kozást Gódor Ferenc, az MSZMP Központi Bizottságának póttagja, a megyei pártbizottság első titkára nyitotta meg, majd a tanácskozás résztvevői megtárgyalták a gazdaságirányítási rendszer reformjára vonatkozó kiinduló irányelvek tervezetét. A tanácskozáson részt vett és a vitában felszólalt Losonczi Pál, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, földművelésiügyi miniszter is.

A Holddal ismerkedik a Luna-9

(Tudósítás a 2. oldalon)

A rajz a Hold felszínét ábrázolja. Itt szállt le a Luna-9 a Viharok-tengerének térségében, a Reiner és Maria kráterektől nyugatra. A nyíljal jelölt pont a Luna-9 leszállásának helyét jelöli (Telefoto — Külföldi Képszolgálat)

Kállai Gyula Asszuánban és Luxorban

(Folytatás az 1. oldalról)

nagy szeretettel köszöntötték vendégeiket, s többször felhangzott a kiáltás: „Eljen a magyar-egyiptomi barátság.” A gyárlátogatás után a küldöttség a New Cataract szállóban ebédel, majd a kora délutáni órákban Luxorba repül.

Asszuánban Kállai Gyula a szovjet konzul meghívására rövid látogatást tett a szovjet szakértők, mérnökök és munkások klubjában. Szíves beszélgetést folytatott az asszuáni nagygátát építő szovjet szakemberek képviselőivel.

A szíves asszuáni búcsúztatás után Kállai Gyula és a küldöttség repülőgépen Luxorba utazott.

Luxorban Kena tartomány kormányzója, Abdullah Gubara és Luxor város képviselői fogadták a magyar miniszterelnököt. A város lakosságának nagy részét kivéve köpt keresztények nevében ó-egyiptomi fejedelmekkel és iskolásokkal virággal kedveskedtek Kállai Gyulának és feleségének.

A délután folyamán a küldöttség a luxori Ammon templomba látogatott. A magyar vendégek végigmentek a szfinxek útján, amelynek feltárását mindössze hat éve kezdték meg.

Szombaton a magyar delegáció a királyi völgyét, a Ramaseumot és a karnaki templomot látogatta meg, majd külföldre visszatért Kairoba. (MTI)

Merre halad Indonézia?

Subandrio külügyminiszter nyilatkozata

Djakarta. Subandrio indonéz külügyminiszter az MTI kiküldött munkatársának nyilatkozott időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről.

Az MTI tudósítója megkérdezte, hogy az elmúlt hónapokban Indonéziában lejáratott események mennyiben gyakoroltak hatást az ország külpolitikájára.

A külügyminiszter válaszában nyomatékosan hangsúlyozta, hogy az indonéz külpolitika teljesen változatlan marad. Indonézia a jövőben is a legbarátabb, legszorosabb kapcsolatokra törekszik a szocialista és általában a haladó országokkal.

A második kérdés a Nasa-kom-politika érvényességére vonatkozott. Az MTI munkatársa ezzel összefüggésben megkérdezte, hogy az Indonéz Kommunista Párt ellen hozott intézkedések mennyiben érvényesíthetők össze a Nasa-kom-politikával, illetve nyílik-e lehetőség Indonéziában a kommunista erők újjászervezésére.

Subandrio válaszában kifejezte meggyőződését, hogy a kérdés később az úgynevezett „politikai megoldás” keretében rendeződik, és ezt hivatalosan be is jelentik. A politikai megoldás hamar, igen hamar megszületik — mondotta a külügyminiszter.

— Untung és Njono most kerül fő vádlottként bíróság elé. A szeptember 30-i mozgalom kapcsán, bizonyos körök részéről súlyos vádak értek az Indonéz KP több vezetője felé. Mi lett az ő sorsuk?

Válaszában a külügyminiszter arra szorított, hogy a hivatalos vizsgálat csak Untung és Njono esetében fejeződött be, más személyek esetében még nem.

Befejezésül külpolitikai vonatkozású kérdésekre válaszolt a külügyminiszter.

Teljesítették a belga bányászok követelését

Lemondott a kormány

Brüsszel (MTI). Waterscheiben pénteken nagygyűlést tartottak a limburgi „fekete háromszög” bányászai két szakszervezeti vezető részvételével. Louis Major, a szocialista FGFB és Gust Cool, a keresztényszocialista CSC szakszervezet nevében ismertette a kormány képviselőivel folytatott tárgyalások eredményeit. Ezek értelmében nem szüntetik be a bányavidek termelését mindaddig, amíg csak valamennyi bányász

véglegesen új munkaalkalomhoz nem jut. A belga kormány pénteken este rendkívüli minisztertanácsot tartott, s ezen — mint az újság után Henri Fayat külügyminiszter-helyettes a sajtó képviselőivel közölte — elhatározta lemondását. Fayat a lemondást azzal indokolta, hogy a kormány nem képes megoldani az orvosok tiltakozását a bányászok által előidézett problémákkal.

Ahol a főváros neve új virág

Addisz Abeba — „új virág” — a világ egyik legszebb fekvésű városa. 2500 méter magasan, eukaliptuszerdők gyűrűjében, szeszélyes domokra, hirtelen völgyekbe telepedett. Keskeny utcái, az apró bárók tarka gyöngyfüggönyei, a „piaza” temérdek boltja, a fehér sálba takart karcos, keskeny arcú etióp nők, a taxiként kasznált gyors, kétkerekű lovas kordék, a sokszögű, régi templomok kőborítású csábtáját az embert. S paloták, modern szállodák, kitűnő vendéglők.

Etiópia múltja — amelyben élvezetek a mérföldkövek — hatalmas, kopár hegyek mögé zárt, Európától is, Ázsiától is, de még Afrikától is elszigetelt népek története. Elszigetelt — s mégsem az. Etiópia úgy született, hogy az Arab-félsziget déli részén betört, sokasáikat, kultúrájukat magukkal hozta semita törzsek gyarmatosították az itt levő hamta lakosságot, s fokozatosan egybeolvadtak vele. A századok újabb lakókat hoztak az abesszin felföldre. A széthúzó népeket mindig egyesíteni tudta a közös veszély. Szembeszálltak a portugallokkal, az angol „bűntény” expedíciókkal, harcuk az éles fasiszták ellen, nem egy csatában verték meg a betolakodókat.

CSÁSZÁRI MONOPOLIUM
Egyetlenképpen a mi földünknek nem hangzik biza-

lomgerjesztőnek: „Etióp Császári Dohány Monopólium”. E császári vállalat dohánnyárára mégis említést érdemel. Valóságos szívfájdító, hogy milyen csodaszép helyen van az a gyár. Errefelé kiszélesedik a Nagy Hasadék völgye, de nem síkságot zár közre, hanem maga a völgy is tele van elkeszesztő alakú, teljesen rendszertelenül elhelyezkedő hegycsomókkal. A gyár is két ilyen váratlan hegy közé szorult.

Barátságosan fogadták. Amikor megérkeztünk az egyik irodaféle elé, éppen „családi” fényképezés folyt — mondták azután — a szezon sikeres befejezése alkalmából. Így nem volt nehéz megtalálni az ügyekben legilletékesebb férfit, ahhoz mentem, aki az ünnepélyes csoportkép középpé állt. Nem az igazgató volt, hanem egy agronómiát tanult fiatal ember, Lakew Gebeyehou, aki mindjárt azzal kezdte, hogy megmutatta azokat az első osztályú dohányból készült bálákat, amelyeket néhány napon belül útnak indítanak — Budapestre. Azután, amíg az épületeket, szárítókat, raktárakat jártuk, elmondta ennek a gyárnak — számomra leg-alábbis — meglepő történetét.

BRIT—AMERIKAI FELDOLGOZÓ

Errefelé mindig termett dohány. A háború előtt görög és örmény kereskedők vásárolták össze, és dolgozták fel, egészen 1942-ig, amikor a dohányfeldolgozás császári — vagis állami — monopólium lett. A háború után megint görög kézbe került az etióp dohány, de hamarosan megalkult a „Brit—Amerikai Dohányfeldolgozó”, amelynek a kormány bérbe adta a dohány-monopóliumot. A feltételek között szerepelt a dohánytermelés népszerűsítése a parasztok között, új fajták kitermesztése, szakmunkások és vezetők betanítása. A „Brit—Amerikai Dohányfeldolgozó” nem teljesítette a feltételeket, s a kormány négy esztendővel ezelőtt — szerződészegés címén — felbontotta a megállapodást. A „brit—amerikai” időkben a gyárnak évente másfélmillió etióp bevétele volt. Amikor a kormány átvette, már a második évben két és félmillió volt a jövedelem, ma már 7—9 millió. Harmincegy paraszterbert megtanítottak az ültetés, az ápolás módjára, s ezek most bejárik a környéket, a többieket is megismertetik ezzel.

EGY „NAGY BERUHAZÁS”

A történethez illusztráció is járt. Gebeyehou egy kis fa-

A Holddal ismerkedik a Luna-9

Magyar államférfiak üdvözlőtávirata

L. I. Brezsnyev elvtársnak, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága első titkárának,
N. V. Podgornij elvtársnak, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnöksége elnökének, A. N. Koszigin elvtársnak, A Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének
Moszkva

Kedves elvtársak! Az egész magyar nép és a magunk nevében szívből köszöntjük Önöket és a testvéri szovjet népet a szovjet tudomány korszakalkotó új, nagy eredménye, a Luna-9 automatikus űrállomásnak a Holdra történt sikeres leszállása alkalmából. Az egész világgal együtt csodálattal adózunk a világűr meghódításában elért újabb nagyszerű eredménynek. Az egész emberiség javát szolgáló tudományos vívmányuk meggyőzően bizonyítja a szocialista társadalom humanizmusát, alkotóerejét és kimeríthetetlen lehetőségeit.

Szívből kívánunk további nagy sikereket a tudományos hőstett minden részeseinek, Önöknek, és az egész szovjet népnek.

Kádár János,
a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára,
Dobi István,
a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke,
Kállai Gyula,
a magyar forradalmi munkás-paraszti kormány elnöke

A moszkvai televízió bemutatta a Luna-9 bolygóközi állomás által a Holdra eljutott szovjet felségjelvények fényképét.

London. Az angliai Jodrell Bank obszervatórium bejelentette, hogy pénteken délután, helyi idő szerint 16.35 és 17.00 óra között, a Luna-9 berendezési által sugárzott három, főkéletesen tisztá képet sikerült az obszervatórium berendezéseivel venni.

Amerikai hadihajók lőtték az észak-vietnami partokat

Hanoi—New York (MTI)
Hanoiban bejelentették, hogy öt amerikai gépet lőttek le azok közül, amelyek csütörtökön terrorbombázást hajtottak végre a demokratikus Vietnam Nghe An tartományában. Több amerikai pilótát foglyul ejtettek.

Súlyos repülőszerencsétlenség Japánban

Tokió (MTI) A Tokiói-öbölbe zuhant pénteken este az All Nippon japán légiforgalmi társaság Boeing-727 típusú utasszállító óriásgépe, amelynek fedélzetén a személyzetrel együtt 133 ember tartózkodott, valamennyien japánok. A gép 126 utasa Hokkaido szigetén a hagyományos hófeszítési ünnepségeit tekintette meg.

A hűvűnökségek megjegyzik, hogy ha beigazolnának az aggodalmak, és a gép utasai valamennyien elpusztultak, ez volt a polgári repülés történetének legnagyobb olyan szerencsétlensége, amely egy géppel történt: 1962-ben az Air France légítársaság Boeing utasszállító gépe Párizs közelében 130 emberrel zuhant le. 1960 decemberében pedig úgy szedett 130 halálos áldozatot egy New York-i légiszerencsétlenség, hogy két repülőgép ütközött. (AP, Reuter)

Az All Nippon légiforgalmi társaság szóvivője bejelentette, hogy a repülőgép a szigeten a hófeszítési ünnepségeit tekintette meg.

Az All Nippon légiforgalmi társaság szóvivője bejelentette, hogy a repülőgép a szigeten a hófeszítési ünnepségeit tekintette meg.

Az All Nippon légiforgalmi társaság szóvivője bejelentette, hogy a repülőgép a szigeten a hófeszítési ünnepségeit tekintette meg.

Az All Nippon légiforgalmi társaság szóvivője bejelentette, hogy a repülőgép a szigeten a hófeszítési ünnepségeit tekintette meg.

Röviden

BUDAPEST. Pohánka József, az MSZMP Zala megyei bizottságának titkára február 4-én, életének 41. évében hosszú szenvedés után Budapesten elhunyt. A Zala megyei Pártbizottság és a Zala megyei Tanács Pohánka Józsefet saját halottjának tekintti.

SZIMFEROPOL. Muhammed Hasim Maivandval, Afganisztán miniszterelnöke pénteken megérkezett a Krimbe.

LONDON. Pénteken hajnalban, 71 éves korában elhunyt Harold Hayman, az angol munkáspárt parlamenti képviselője. Elhalálozásával a Wilson-kormány alsházi többsége három főre csökkent. Minthogy megüresedett választókerületeinek erőviszonyai erősen megoszlanak, a pótválasztáson fej fej mellett küzdelem várható a munkáspárti és a konzervatív jelölt között.

WASHINGTON. Az Amerikai Egyesült Államok Nevada-állambeli atomkísérleti telepén újabb kis erősségű föld alatti atomrobbantást hajtottak végre. Mint az amerikai atomerőbizottság közli, ez már a negyedik föld alatti robbantás ebben az évben.

GEORGETOWN. A biztonság szolgálat jelentése szerint rendkívüli intézkedések alapján letartóztatták a Népi Haladó Párt 17 tagját Brit Guayanában. Az intézkedés azért került sor, mert pénteken várják a királyi pár érkezését.

PHOENIX (USA) Csütörtökön egy kétmotoros repülőgép felrobbant a levegőben és négy háza zuhant. A szerencsétlenség következtében három személy, köztük egy két éves kislány meghalt, és néhányan megsérültek.

ÚJ-DELHI. India különböző államaiban ismét heves összecsapások voltak a rendőrség és a diákok között. Varanasi-ban 12 diák és 31 rendőr sebesült meg az összütközések során. A hindu egyetem jubileumi ünnepségeit — amelyek Radhakrisnan köztársasági elnök jelenlétében pénteken kezdődtek volna — a nyugtalan helyzet miatt el kellett halasztani. Pénteken Cannanore-ból és Tirurból jelentettek komoly incidenseket. Mindkét helyen a szűkös élelmiszeri helyzet robbantotta ki az összetűzéseket a rendőrség és a lakosság között.

STRASBOURG. Húsz marokkói diák pénteken behatolt Marokkó strasbourgi konzulátusára, s Ben Barka elrablása elleni tiltakozásképpen összeült II. Hasszán marokkói királyi fényképét. A rendőrség a diákokat őrizetbe vette.

Súlyos repülőszerencsétlenség Japánban

Tokió (MTI) A Tokiói-öbölbe zuhant pénteken este az All Nippon japán légiforgalmi társaság Boeing-727 típusú utasszállító óriásgépe, amelynek fedélzetén a személyzetrel együtt 133 ember tartózkodott, valamennyien japánok. A gép 126 utasa Hokkaido szigetén a hagyományos hófeszítési ünnepségeit tekintette meg.

A hűvűnökségek megjegyzik, hogy ha beigazolnának az aggodalmak, és a gép utasai valamennyien elpusztultak, ez volt a polgári repülés történetének legnagyobb olyan szerencsétlensége, amely egy géppel történt: 1962-ben az Air France légítársaság Boeing utasszállító gépe Párizs közelében 130 emberrel zuhant le. 1960 decemberében pedig úgy szedett 130 halálos áldozatot egy New York-i légiszerencsétlenség, hogy két repülőgép ütközött. (AP, Reuter)

Az All Nippon légiforgalmi társaság szóvivője bejelentette, hogy a repülőgép a szigeten a hófeszítési ünnepségeit tekintette meg.

Az All Nippon légiforgalmi társaság szóvivője bejelentette, hogy a repülőgép a szigeten a hófeszítési ünnepségeit tekintette meg.

NAPLÓ
2. oldal — 1966. február 5.

A földgye nagy részét napok ják meggyűlések megkezdésében az ekeres előrek mindják, a Joltés.

Egy részük annak a gyűjtőnév.

A szakják: a mtesiesen évhez. A gúlások tal kellett idő alatt múlt év vár elvéőket.

Senki hogy az lönösen a nagyon mezőgazdatorok. E fokozottan va arról: egy évvel a gépek tása téha feladat. nánk: dásától fúlesz elvél Március mint 200 tort kell 900 erők karbantáalkatrésze lönösen — me

Az őssz nagymenn hullott le vannak a kalászos mindenütt nem meg telnek. H volt a kaára, akkú Mútrágya elmúlt 1300 tonn gyát vet tek. S a tekben — döntés a megféleőszi ka sát kell e va arról, nyi az a karbamid részesítés.

Azt r rez: nem vész. S elsősorban nek a m sere go azzal ket mikor l rímenni, hány hét ugvanis — hét alatt hó, akkor három-ne területek

Újságit rendezte debrecen tanuló Mikló irat fész adást a ismerteti

A m A Haj nác mé bizottság recenben megyei dsági o vezetője zottság tendő le ményei

Szász Endre grafikai kiállítása

a TIT Csokonai értelmiségi klubjában

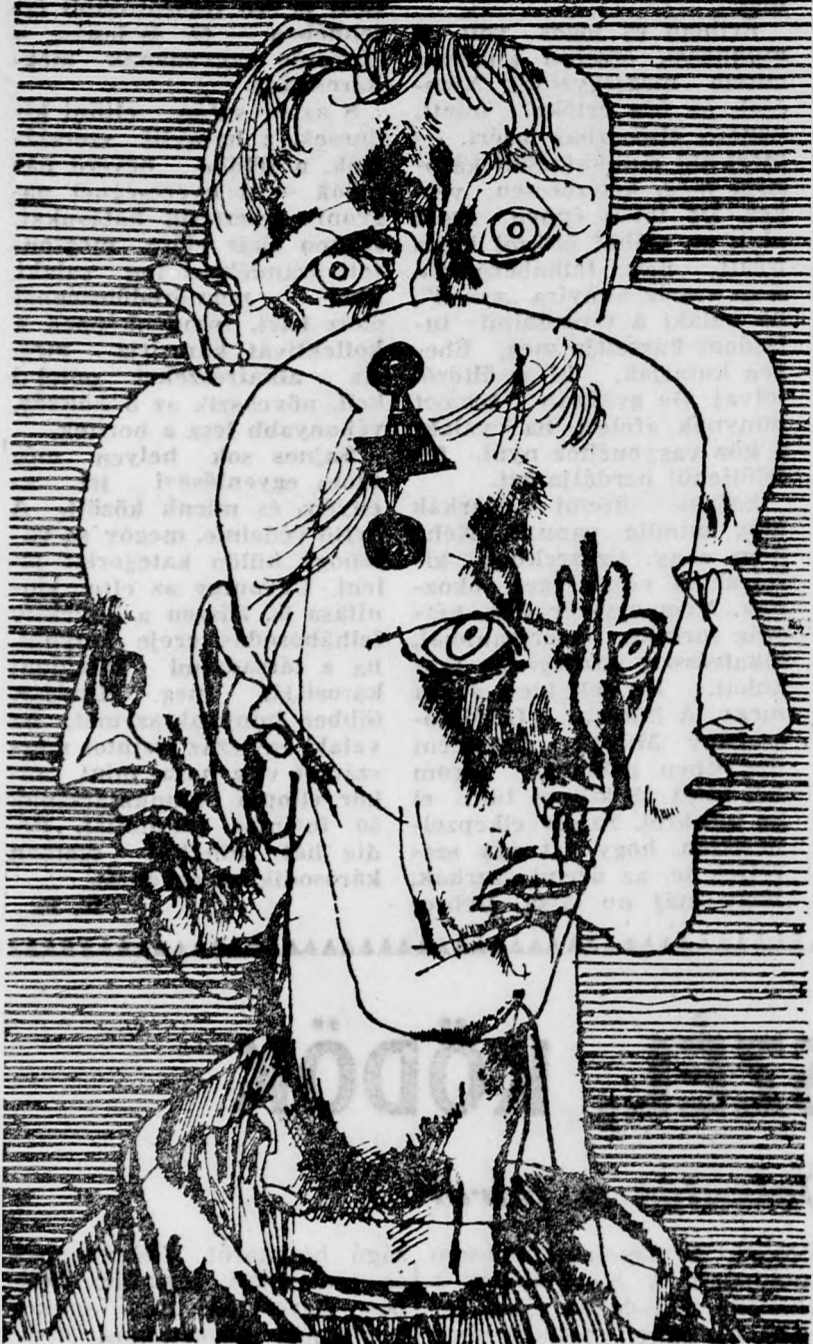
Negyven rajzát, monópiát, színes grafikáit s néhány illusztrált művét mutatja be Szász Endre a klub falain mértékadó gondossággal s áttekinthető csoportosítással. A magyar grafikusgeneráció legismertebb tagja nemrég érkezett el negyvenedik évéhez. Ez a négy évtized kísérletezésekkel, önma-

és éppen azokat a feladatokat keresi, amelyek elől a kisebb tehetségek kitérnek, az arc, a szemek, a kéz lenyűgözően beszédes elemzését. Grafikai humánus állásfoglalását is tükrözik s a formák mélyén mindig ott él valamelyes *gúnyos, vagy gúnyos állásfoglalás*, amellyel a bűnt, a hibákat, a kapzsisá-

dolgozik, az a mód sajátosan az övé.

Aki rajzainak, illusztrációinak tömegéből csak töredéket ismer, feltétlenül látja azt is, hogy Szász Endrének vannak fáradság percei, amikor ismétli önmagát, vagy túlzásig kutatja egy-egy vonal megfelelőbb helyét, a formai kibontás meggyőzőbb változatát. Helyenként elragadja a virtuóz rajzolás öröme, játékos gondtalansága, s ilyenkor nem bontja ki világosan a tartalmat, illusztrációinál elter a szerző mondanivalójától. Nyilvánvaló, hogy Szász Endre — legnépszerűbb grafikusunk — kell, hogy váljaljon olyan feladatokat is, amelyek nem tartoznak „profiljába” s kénytelen időnként meghallgatni tőle idegen utasításokat is. A kiadó és az illusztrátor örök küzdelme ez. De vajon ezt nezzük-e a tehetség megítélésénél? A kortárs műtörténetes nyilván nem a rossz, hanem a jó, sőt a legjobb művek alapján ítél. Szász Endrénél mindig csodáljuk csalhatatlan karakterizációját, realitást megrajzolt, vagy *művészi fejgyelemmel átült illusztrációt*. Mindig elismerjük eleganciával társult határozottságát. Mindig tudja, milyen mértékben s meddig mehet el az absztrakció útján, milyen szinten legyen modern s nem modernkedő. Ezért páratlan Szász Endre közelsége a műértő tömegekkel, anélkül, hogy konzervatív eszközökhöz kellene nyúlnia. Biztos rajztudása ritkán jelent rideg virtuozitást. Inkább mutat ez a grafikai kultúra művészi becsületességét, őszinte állásfoglalást. Mert a *lényeg kifejezésének bátorsága* különös érdeme Szász Endrének s ez az, ami őt elsősorban illusztrátorrá avatja. Megcsodálhatjuk e kamaratárlaton Villon- és *Kalevala-illusztrációinak* főnéhány darabját, *Heinéhez, Gorkijhoz, Omár Khajjám Rubájáit*ához készített műveit és szabadgrafikáit. S végzetül, Szász Endre képes arra, hogy feltárja azokat az erőket s eredőket, amelyek a ma életét formálják.

Tóth Ervin

Szász Endre: Illusztráció Gorkij: Az áruló c. művéhez

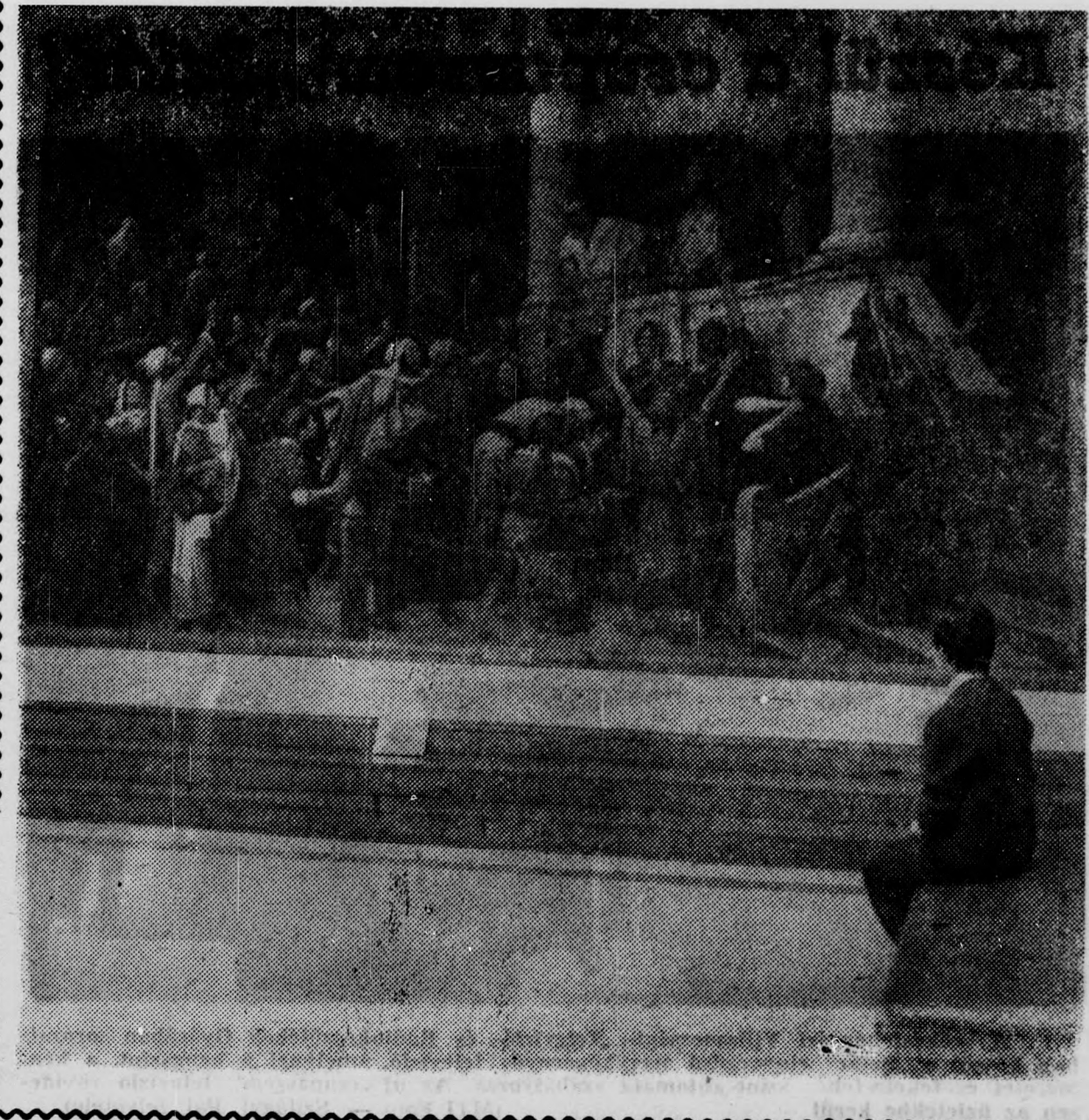
ga útjának keresésével, tartalmi és technikai erőknek növelésével tett el. Raktározta az élményeket, azt a sok szenvedést és örömet, ami egy ilyen túlértékelt lelki ember érzelmi skálájába befér. s tanulmányozta mindenekelőtt az embert. Sokszor hagyta, hogy sodorja az élet, gátlástalanul engedelmesskedett grafikai szenvedélyének, de ugyanakkor öntudatosan figyelte önmagát. A számtalan vázlatból ilyenkor bontakoztak ki új műveinek s illusztrációinak ötletei, magvai.

Ez az ideges művészi alkotó jellegzetesen grafikus egyéniség, aki a „szellemi gyorsírás” azonnali áttételének a módját: a tollat és a ceruzát választotta, hogy gondolatait megformálja, még mielőtt eltűnnének, vagy megmásulnának. Talán ezért is nem lett festő, vagy szobrász, mert a festményhez, szoborhoz idő kell. Szász Endre pedig a pillanatban találta meg azt, amit keresett. S mivel ilyen spontán készséggel rajzol, gyakran elter az írott szövegtől, inkább annak a *hangulatát* adja vissza.

Ezért merül fel a kérdés is: valódi illusztráció-e a Szász Endre könyveiben található grafika? Nem ragadják-e el túlságosan ötletei? Ez a kérdés a katalógus íróját, Szig Rezsőt is foglalkoztatja, s helyesen idézi a költő Weöres Sándor szavait, mikor utal arra: Szász Endre „szívesen engedelmesskedik az anyag akaratának, mert az néha jobban tudja, hogyan kell remekművé alakulnia a művész kezén”. Szász Endre alkotó módszereit hozzájárulnak, hogy könnyen iramló vonalakkal s bőkezű „pazarlással” dolgozik. Vonalainak sűrű szövetségéből az emberi arcot bontja ki legszívesebben

got, a gátlástalan érzékiséget s kicsinyességet megmutatja. Nem idegenkedik szürrealista eszközöktől, újabb rajzaiban (pl. Gorkij: *Az áruló* illusztrációiban) Kondor Bélával is mutat formai és érzelmi rokonságot, de mégis alapvetően más, ahogyan

MÚZEUMBAN

Mélyhegedű-zongora szonátaest

Az olasz „braccio” (kar) szó jelzi a mélyhegedű „brácsa” elnevezésének eredetét. A játékos a karjával tartja a hangszeret, szemben a „gamba” nevű régi hangszerrel, amely a művész térdel közé fogott, akár a gordonkát manapság (gamba = lábszár). De amíg az utóbbi ma már zene-történelmi emlék csupán, a brácsa vaióságos reneszánszát éli századunkban. Nélkülözhetetlen hangszere volt mindig a zenekaroknak és vonósnégyeseknek, de meglehetősen alárendelt, hangzatköltői szerepükben. Bartók, Hindemith, Dávid Gyula és sokan mások felfedezték ennek a hangszernek szólásait s lehetőségeit és speciális hangzásbeli szépségeit, és egyre több mű születik mélyhegedűre. Sok jó átirat is készült hegedű-, illetve csellóművekből — részben ezekből állt Lukács Pál és Sirokay Zsuzsanna debreceni estjének műsora.

Mielőtt a műsorról szólnék, meg kell említenem, hogy hazánkban ezt a hangszeret jóformán Lukács Pál fedezte fel és emelte a művészi szólóhangszer színvonalára. Számos külföldi hangversenyén, a weimari zenei főiskolán tartott művészképző mes-

teriskoláján és nem utolsósorban hazai koncertjein bizonyította be „felfedezésének” értékét és tegyük hozzá, hogy ez egy kicsit debreceni büszkeség is: Lukács Pál gyermekkorában néhány éven át a debreceni zenede növendéke volt. Annak az intézménynek, amelynek jogutódja, a mai zene-művészeti szakiskola nevelte partnerét, Sirokay Zsuzsannát, hogy innen elindulva megkezdhesse máris sok hazai és külföldi sikerrel büszkélkedő zongoraművészi pályáját.

Az elhangzott szonátaest két egyenrangú fél művészi együttműködés volt, hiszen a két hangszerre írt szonáta a kamarazene műfajába tartozik. Probléma mindig a két egyéniség lehetőleg hasonló lelki alkata, művészi fel fogása, hiszen csak így adhatnak eveséese élményt. Sokat számít ilyenkor a jó összeszokottság, a hosszas együttműködés gyakorlata. Ha ezek a tényezők csak részben vannak meg, magasrendű alkalmazkodással, egymás muzsikálásának jó megértésével is élményt adó művészi produkcióra van lehetőség.

Ezt az élményt magkaptuk a szonátaesten akkor is, hangvétel vagy megformálás tekintetében néha meg is mu-

taikozott a két egyéniség különbözősége, az aránytalan rövid ideje tartó kamarapartneri együttműködés. Nagy része van ebben az élményben Sirokay Zsuzsanna ösztönösen jó alkalmazkodásának, amelyet külön ki kell emelnünk azért is, mivel a mélyhegedű a különböző magasságokban néha egészen más színnel szól és jóformán állandóan résen kell lenni a zongoristának, hogy markánsabb, erősebb hangszínnel el ne nyomja a Lukács Pál tónusával különösen lágy, finom hangú hangszer. A Bach-gambaszonátában ez nem mindig sikerült még: Francoeur preklasszikus szonátájában és Schubert csodálatos melodikus hegedűszonátájában azonban megkapó percek szerzett az együttműködés szépsége. A súlyosabb mondanivalójú Brahms-szonáta pedig néha meglepő szépségeket tárt fel a két hangszer együttesének lehetőségeiből, az addig jobbára finom és hajlékony brácsahang erőt és tömörséget kapott. Mindkét művész kitűnő technikája megnyilatkozott ebben a műben, társulva a műsor első felében is érvényre jutó egész-séges, ösztönösen jó és élményt nyújtó muzikalitásukhoz.

Straky Tibor

Öt év múltán újból

Folynak a debreceni nyári egyetem előkészületei

A debreceni nyári egyetem szervezőinek egyáltalán nincs könnyű dolguk. Idestova négy évtizede már, hogy először próbálkoztak meg Debrecenben nyári egyetem rendezésével, csak éppen folyamatoságról nem beszélhetünk. Pedig a felszabadulás után alig három évvel újból próbálkoztak, később 1958-ban kezdtek előlről, de 1961 óta úgy teltek el a nyarak, hogy nem volt a városnak nyári egye-

teme. Hogy miért nem, arról már többször beszéltünk, nemcogattuk az okokat, most nem is ez az érdekes. A lényeges az, hogy 1966 nyarára ismét várják Debrecenbe azokat a külföldi és hazai vendégeket, akik szabadságuk idején nemcsak pihenni és szórakozni, hanem művelődni, sőt tanulni is akarnak.

Felelős gazda a TIT

A nyári egyetem előkészítése már javában folyik. Ebben az évben Debrecenben is — akárcsak az ország másikként városában — a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat kezébe futnak össze a nyári egyetemhez kapcsolódó szálak. A TIT a felelős gazdája a rendezvénynek, szervezésnek, lebonyolításnak egyaránt. A megyei vezetősé-

gen belül olyan, a nyári egyetem rendezésében nagy tapasztalattal rendelkező személyek foglalkoznak az előkészítéssel, mint *Kálmán Béla* professzor, a nyári egyetem igazgatója, *Kovács István* adjunktus, a nyári egyetem titkára valamint *Szodoray Lajos* professzor, a TIT megyei elnöke, aki előadóként is részt fog venni a nyári egyetem programjában.

A nyári egyetem igazgatójának és titkárnak tájékoztatása szerint a július 25-től augusztus 5-ig tartó rendezvényre eddig még csak egyetlen jelentkezés futott be. Pillanatnyilag emiatt nincs ok aggodalomra, hiszen a tájékoztatók is csak most készültek el, ezután küldik szét belsőre és külföldre egyaránt, idő tehát még van. Problémát csak a folyamatos hiánya okoz, azért nehézzé most felkutatni, hogy kikre is lehet számítani, kiknek küldjenek tájékoztatót, meghívót. Egy példát csak annak szemléltetésére, mennyire fontos, hogy ország-szerte tudják: van Debrecenben nyári egyetem; 1958-ban, amikor hosszú idő után először szervezték, 80 jelentkező volt, a következő évben már 300. Voltak olyanok, akik minden évben eljöttek. Most viszont hivatalos és személyi kapcsolatok révén próbálják felkeresni az esetleges érdeklődőket, s a város és megye lakosságához is fordul a TIT azzal a kéréssel, ha van ismerősük, aki eljönne, jelezzék, hogy meghívót tudjanak küldeni.

Változatos a program

A debreceni nyári egyetem programja változatos, érdekes. Az előadások zöme kulturális kérdésekkel foglalkozik — a magyar művelődésügy helyzete, az újabb magyar irodalom, a mai magyar művészet, modern törekvések a mai magyar filmművészetben — de lesz tájékoztató a Magyar Népköztársaság és külpolitikájáról, a

mezőgazdaság fejlődéséről, s az orvostudomány helyzetéről is.

Az előadásokon kívül, ahogy az lenni szokott, több kulturális esemény részesei lehetnek a nyári egyetem hallgatói, megismerkedhetnek a legjobb debreceni együttesek művészetével. A városnézésen kívül természetesen szerveznek kirándulásokat a Hortobágyra, Hajdúszoboszlóra, s távolabbiakra is: Egerbe, Tokajba, az érdeklődőknek a fővárosba és a Balatonra.

Az előző években, amikor nem nyári egyetem volt Debrecenben, hanem csak az úgynevezett „lektori tanfolyam”, többen kifogásolták a helyiek közül, hogy azokon az előadásokon nem vehetnek részt. Most viszont a debreceniek előtt is nyitva állnak az ajtók, látogathatják az előadásokat, mehetnek a kirándulásokra is (természetesen az arányos részvételi díj fizetésével). Másrészt viszont, bár a nyári egyetem nem nyelvtanfolyam, a két hét alatt kezdő és haladó fokon is lesz nyelvtanítás a külföldiek részére.

A nyári egyetem nem öncélú rendezvény. Jól tudták ezt azok is, akik az elmúlt években hiányolták Debrecenben. Üdülés, szórakozás mellett, azontúl, hogy művelődésre is nyújt lehetőséget, azt is szolgálja, hogy a hazánk más vidékein élők és a külföldiek reális képet kapjanak ennek a vidéknek, s a Tiszántúli fővárosának jellemző vonásairól, életéről, munkájáról. Az előadások, konzultációk segítenek abban, hogy Debrecenből ne csak a műemlékeket, a Hortobágyból ne csak a hatalmas pusztaságot lássák, hanem a fejlődést, a ma eredményeit is.

Jóslni nem lehet. Nem tessék ezt a nyári egyetem szervezői sem, hiszen közvetlenül előző tapasztalatok nem adnak erre lehetőséget. Fél évvel előbb csak arról számolhattunk be, hogy lesz nyári egyetem, s addig is, a hátralevő időben is mindent megtesznek annak érdekében, hogy sikeres legyen, betöltsék hivatását, Debrecen ismét méltó helyet kapjon a nyári egyetem rendező városok névsorában.

Nagy Zsuzsa

NAPLÓ

4. oldal — 1966. február 5.

SPORTAKADÉMIA DEBRECENBEN

Az MTS debreceni városi tanácsa a sportakadémiai előadásorozat második előadását február 7-én, hétfőn rendezte. Este 6 órai kezdettel a nosztalgikus Bethlen utca 3. szám alatti kultúrteremben a versenyzők, edzők, szurkolók lélekszámát emelték hangjukat az előadás előtt.

Csúcseső atlétikában Az Országos Sportnapokon: Debrecen-Krakkó Vándorserleget kaptak a legjobbak

Eredményes évet zárt a debreceni szövetség

Népes volt a debreceni atlétikai szövetség beszámológyűlése. A sportág társadalmi aktivitását érdekelte a szövetség értékelése és a tokiói olimpiáról bemutatott szakkönyvet.

A debreceni atlétikai élet 1965. évi eredményeiről, a szövetség munkájáról id. Aradi János, a szövetség elnökhelyettese számolt be. Az elmúlt év eredményes volt a debreceni atlétika számára — kezdte. Már az év elején készen volt a versenynaptár, így jól felkészülhettek a munkára. Az egyesületek megkapták a legjobb eredményekről szóló kimutatást, s így az edzők, versenyzők előtt világos volt a célkitűzés: milyen eredmények elérésével javíthatnak.

Máthé Géza, Ungai János, Biró Máttyás, ifj. Aradi János, Vojtha László, Kerékgyártó László többek között a szakszervezők összefogásának fontosságát hangsúlyozták. A szövetségben a társadalmi aktivitást elsősorban a közös cél érdekében tevékenykedjenek, javítsák a szakosztályok közötti viszonyt. Többen arról tettek említést, hogy több, jó eredményeket elért versenyző el távozik Debrecenből. Ezzel gyengül a város atlétikai sportja, éppen ezért még nagyobb gondot kell fordítani az utánpótlás nevelésére, biztosítására.

Krakkóiak Debrecenben
Dr. Rajkay Tibor, a megyei atlétikai szövetség elnöke beszélt a városi szövetséggel való viszonyról, hangzottatta, hogy közös érdek az eredményesebb munka végzése. Végül bejelentette, hogy jó viszony alakult ki a krakkói és a debreceni egyesületek között, melynek eredményeképpen az országos sportnapok keretében Debrecen-Krakkó városok közötti atlétikai viadalt bonyolítanak le Debrecenben.
Sorban László, az MTS debreceni városi tanácsának elnöke a sportoló fiatalok nevelésének fontosságát hangsúlyozta, a továbbiakban elmondotta, hogy az atlétikát kiemelt sportágként kezeli, éppen ezért a pályagondok megoldásában is segítséget nyújtanak. Ez évben felújítják a stadiont, s rendeznek a DVSC és a D. Kinizsi atlétikai pályáján.
A szövetség éveken keresztül vándorserleget alapított a legjobb eredményeket elérő atlétika számára. Az 1965-ös évadban a férfiaknál a legjobb futónak járó serleget Nagy László (DVSC) kapta (1500 m: 3:49.2), úgyszintén Kurucz Zoltán (DEAC, hármas: 14.33), dobásban Holub Sándor (DASE, súly: 16.54), gátfutásban: Gizey Csaba (D. Építők, 400 m gát: 55.1), gyaloglásban: Góry István (DEAC, 20 km: 1:34.51.6) kapta. A nőknél a legjobb futó Endrődy Ilona (DEAC, 100 m: 12.4), útvonal: Endrődy Ilona (DEAC, távol: 5.61), dobó Gömöri Emília (DVSC, diszkosz: 38.98) kapta a vándorserleget. A férfi ifjúváruktól kezdve Zsivótzky Gyula szereplése iránt, aki új világszűcsűst ért el kalapácsvetésben, a nagyerdei egyetemi sporttelepen.

33 verseny egy év alatt

A szövetség aktivistái, a szakbizottságok vezetői, a szakosztályok képviselői hetenként megbeszélték a teendőket, készültek a következő feladatok megoldására. 1965-ben 27 versenyt rendeztek Debrecenben, ezenkívül hat más szerv rendezésében lebonyolított versenyen vehettek részt a versenyzők. A debreceni atlétika öt válogatott viadalon, a megye színeiben pedig 12 versenyen álltak rajthoz. A különböző bizottságok segítettek a szövetségi élet fejlődésében, a versenyek lebonyolításában. Igaz, megkezdtek egy versenybírói tanfolyamot, azonban azt nem fejezték be, még a vizsgák előtt félbeszakadt.

A beszámoló a sok jó munkát végzett társadalmi aktivista között említette dr. Kappos Lászlót, Ungai Jánost, Biró Máttyást, Papp Lászlót. Valamennyi aktivistának a szövetség köszönetét fejezték ki a végzett társadalmi munkáért.

Csúcseső

Az elmúlt évben több debreceni versenyző országos viszonylatban is szép eredményeket ért el. Az első ízben rendezett csapatbajnokságban Debrecen válogatottja a férfi NB I-ben megállta a helyét, az ifjúságiak is. Ebben az évben ismét ugyanabban az osztályban szerepelnek, mint 1965-ben. A jó eredményekre bizonyították a sok új rekord, 1965-ben csúcseső volt a debreceni atlétika életében. A férfi felnőttek 16, az ifjúságiak 12, a felnőttek női kettő, az ifjúságiak három új megyei csúcsot állítottak fel. Ezeknek kívül négy férfi és két női csapat ért el új megyei csúcsot.
Az atlétikai versenyek lebonyolítását a rend, fegyelem jellemezte, melyért a Magyar Atlétikai Szövetség vezetői dicséretüket nyilvánították. Különösen nagy értéklődés nyilvánult meg Zsivótzky Gyula szereplése iránt, aki új világszűcsűst ért el kalapácsvetésben, a nagyerdei egyetemi sporttelepen.

FEBRUÁR 6—12: Természetbarát hét

A Hajdú-Bihar megyei és a debreceni városi természetbarát szövetség már harmadik alkalommal rendezte meg a természetbarát hetet Debrecenben. Ezúttal február 6-tól 12-ig tart a hét műsorsorozat, versenyeket rendeznek előadásokat, filmvetítéseket tartanak. Beszámológyűlés és turistabál zárja be az idei természetbarát hét programját.
Február 6-án, vasárnap délelőtt 10 órakor az általános és középiskolások, valamint a felnőttek elméleti versenyét nyitja meg a természetbarát hét műsorát, azután minden este a megyei tanács III. eme-

leti nagyertermében 20 órai kezdettel előadást tartanak. Hétfőn Ifjúság a természetjárásban, kedden Barlangok világa és A Mátra-Bükk kéktúra útjain, szerdán Nemzetközi Duna-túrák, csütörtökön Így látam Bulgáriát, pénteken A korszerű tájékoztatósi futóverseny címmel tartanak előadást. Az előadásokat diafilmvetítés, vetítettképek bemutatásával teszik színesebbé.
A két szövetség beszámológyűlését február 12-én 18 óráig tartják a Bethlen utca 3. szám alatti kultúrteremben, ugyanitt este 20 óráig rendezik a turistabált.

Ismét Nyíregyházán játszanak a debreceni korongozók

A vidéki jégkorongbajnokságban Debrecenben sorsolták ki a D. Dózsa-Sajtó SK bajnoki mérkőzést. Miután a nagyerdei pályán az enyhe időjárás és a rossz jégviszony miatt nem lehet mérkőzést tartani, így a debreceniek ismét Nyíregyházán rendezik meg bajnoki mérkőzésüket.
A D. Dózsa korongozói vasárnap délelőtt játszanak a Sajtó SK csapatával, amely

ma este villanyfényben a Nyíregyházi Vasutas ellen játssza le bajnoki találkozóját.
A debreceni korongozók a vasárnapi bajnoki mérkőzés előtt csak taktikai megbeszélést tarthatnak, mert Debrecenben nincs edzéslehetőségük. Erre a „száraz” edzésre ma délután négy órakor kerül sor a nagyerdei stadion egyik öltözőjében. A csapat vasárnap reggel 7.20-kor utazik Nyíregyházára.

SPORTSEMÉNYEK SOROKBAN

MEXIKÓ CITY. A hexagonál nemzetközi labdarúgó torna utolsó mérkőzésén az NDK válogatottja 2:0 (1:0) arányú győzelmet aratott a brazil Vasco de Gama együttese felett. A torna végeredménye: 1. Atlas (Mexikó) 8 pont, 2. Sparta Prága 8 pont, 3-4. NDK és Guadaluajara 5-5 pont, 5-6. Vasco de Gama és America 2-2 pont.
Hajdúnánás ifjúsági és serdülő asztalitenisz bajnokságán az alábbi eredmények születtek. Férfi egyéni: 1. Balogh, Z. Erdel. — Páros: 1. Balogh, Z. Erdel, 2. Erdel, Z. Erdel. — Női egyéni: 1. Debreceni, 2. Magyar. — Páros: 1. Debreceni, Magyar, 2. Mircse, Horváth. — Vegyespáros: 1. Zambó, Mircse, 2. Abroncos, Debreceni. — Serdülő fiúk: 1. Hatálóczi, 2. Ifj. Demeter.

A FIFA február 18-án Barcelonában jelölte ki az angol világbajnokság 32 mérkőzésén közreműködő játékvezetőket. A működő 30 bíró 81 tagszövetség, 141 megjelölt játékvezetőből választják ki.
BELO HORIZONTE. A Szovjetunió válogatott labdarúgó csapata déli-amerikai portyájának harmadik mérkőzésén 6:1 (5:0) arányú győzelmet aratott az Atletico Minerio csapata ellen.
TORINO. A téli Universiade jégkorong tornájára kilenc ország nevezett. A rendező bizottság három selejtező csoportba sorolja a résztvevőket.
LIMA. A perui labdarúgó-szövetség legyelmű bizottsága kéteves játéktól való eltiltást és komoly pénzügyi büntetést javasol a Santos válogatott játékosának, Gilmarnek és Carlos Albertonak. A két brazil labdarúgó az elmúlt szombaton a Santos-Alianza mérkőzésen megverte a játékvezetőt. Ha elfogadják a javasolt büntetéseket, akkor Gilmar és Carlos Albertó nem szerepelhet a brazil válogatottban az angol vb-n.

BERN. 23 ország jelentkezték eddig az 1968-88 között megrendezésre kerülő labdarúgó Európa-bajnokságra: NSZK, NDK, Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehszlovákia, Dánia, Franciaország, Magyarország, Írország, Luxemburg, Hollandia, Norvégia, Lengyelország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Törökország, Szovjetunió, Jugoszlávia, Észak-Irország és Skócia.

A Gabona Tröszt Szolgáltató Vállalat debreceni kirendelt nagy zsák-forgalmat bonyolított le az elmúlt esztendőben: négy millió háromszáz ezer darab javított zsák került ki innen. A zsákkellátó részleg mindössze 30 asszonyt foglalkoztat. Az asszonyok részben a zsákok javításával, foltozásával foglalkoznak. Naponta mintegy 3 ezer zsákot javítanak meg. A rendezőzsákot zsákok aztán újra kikerülnek a forgalomba, malmokhoz, termelőszövetkezetekhez, állami gazdaságokhoz. S ha a zsákok újra „megsebesülnek”, ismét itt kerülnek varrógépek alá. A zsákkellátó részleg két esztendője kapott két igen hasznos légszivőberendezést, amelyek az egészségre ártalmas port kiszívják a javításra behozott zsákokból. A két gép igen szorgalmas: napi kilenc ezer zsákot tisztít meg.

Hajdú-Bihari NAPLÓ
A Magyar Szocialista Munkáspárt Hajdú-Bihar megyei Bizottságának lapja
Szerkesztő a szerkesztő bizottság Főzetkesztő: Pallás Imre
Szerkesztőség: Debrecen, Tóthfalusi tér 10.
Telefon: 21-40
Kiadja a Hajdú megyei Lapkiadó Vállalat
Debrecen, Tóthfalusi tér 10.
Felírói kiadó: Balogh Endréné
Telefon: 30-01
Terjeszti a Magyar Posta
Előfizetési díj egy hónapra 13 forint
Előfizetési hely: postahivataloknál és kézbesítőkönél
Index: 25027
Szabadság Lapnyomda, Debrecen
Felírói vezető: Reményi Sándor

Új sportegyesületek Hajdú-Biharban

A közelmúltban több új sportegyesület alakult Hajdú-Bihar megyében. A Magyar Testnevelési és Sportbizottság megyei tanácsának elnöksége legutóbbi ülésén a következő egyesületek megalakulását vette tudomásul.
Hajdúhadházi Bocskai kert SE (28 taggal), Balmazújvárosi Gimnázium SE (150), Debreceni Közúti Építők SE (24),

Nyolcadik a Mató-Csanádi pár

A pozsonyi műkorcsolyázó Európa-bajnokság utolsó előtti versenynapján, pénteken a reggeli órákban a nők három kötelező gyakorlatát bonyolították le. Az előző sorrend — az élen — semmit sem változott. A magyar Almássy Zsuzsa biztos hatodik a verseny első része után.

A Zimny Stadionban este zsűfolt ház előtt — a jégátnevezett Európa-bajnokság szabadon választott gyakorlatait rendezték meg.
A magyarok közül harmadikként mutatta be gyakorlatát a Berecz-Sugár kettős. Több kisebb-nagyobb hibát követtek el. A másik magyar páros, a Mató-Csanádi kettős szép kompozícióját többször megtapsolta a közönség, kisebb hibáik nekik is voltak, de végső fokon kielégítő volt szereplésük. A Towler-Ford

Háromezer javított zsák naponta

A készletet évente 100-120 ezer új zsákkal pótolják. Még egy érdekes adat a zsákkellátó-részlegről: egy-egy zsák évente négyszer-öttször fordul meg a zsákkellátók kezén.

Az angol kettős nagy magabiztossággal, kitűnő ritmussal mutatta be színes, változatos gyakorlatát, első helyezés semmi kétség sem fért.
1966. évi jégátnevezett Európa-bajnok Towler-Ford (Anglia), 2. Suddick-Kennerson (Anglia), 3. Babicka-Holan (Csehszlovákia), ... 8. Mató-Csanádi (magyar), ... 16. Berecz-Sugár (magyar).
Szombaton 19.00 órai kezdettel rendezik meg a nők szabadon választott gyakorlatát. (MTI)

Várható időjárás szombat estig: Felhőátvonulások, szórvaónosan előforduló átfutó havazással, tovább élénkülő, helyenként erős északi, északkeleti szél. A hőmérséklet csökken. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1—mínusz 6 fok között, északkeleten helyenként néhány fokkal mínusz 6 fok alatt, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap plusz 2—mínusz 3 fok között. (MTI)
Debrecenben tegnap a hőmérséklet maximuma 1.4, minimuma -1.2 fok volt. Talaj mélyén -1.3 fokot mértek. A nap 40 percet át sütött. Csapadék 1.1 mm hullott. 21 órakor a hőmérséklet -3.3 fok volt.

Az Amerikai Egyesült Államok kétszáz Patton-típusú harckocsit szállított Izraelnek — közölte az Al Ahram című kairói lap. A jelentés hozzátéveszi, hogy Izrael több légvédelmi ágyút szándékozik vásárolni. Az Egyesült Államok néhány évvel ezelőtt már légvédelmi rakétákat szállított Izraelnek.

Tambov város közelében, az oroszországi föderáció közepes részében titán lelőhelyre bukkantak. A szakemberek feltételezik, hogy a szomszédos szarátovi, rjazanyi és penzai területen is vannak még titán tartalékok.

Az egyesült nemzetek élmezőnyben és mezőgazdasági szervezeteinek (FAO) kakaóstatistikai tájékoztatója szerint a világ 1965—1966. évi kakaótermelése mintegy 120 000 tonnával maradt el az 1966-ban várható fogyasztástól. A FAO új becslése szerint a világ egész kakaótermelése 1 269 000 tonna lesz, szemben az 1964—1965. évi 1 533 000 tonnával.

Hitler szülőháza az ausztriai Braunauban árvérésre kerül. Az épület a harmadik birodalomban a náciok „bücsűjára helye” volt. A második világháború után az amerikai hírszerző szolgálat rendezkedett be az épületben. (MTI)

A LOTTÓ NYERŐSZÁMAI

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság tájékoztatója szerint Cegléden, a Kossuth művelődési házban megtartott lottósorsoláson az 5. jártékúten a következő nyerőszámokat húzták ki:
23, 28, 30, 41, 45. (MTI)

Moziműsor

VIG du. ma, vasárnap és hétfőn 3/4, 6, 1/4. APOLLO de. ma 3/4, 10, 1/4, 12, 1/2, 2. METEOR ma 3, 1/2, 6, 8. MAV JÁRMŰJAVÍTÓ vasárnap 5 és 7. Szép családok, olasz film. Csak 16 éven feletlieknek.
VIG de. ma és hétfőn 3/4, 10, 1/4, 12, 1/2. Matróz a rakétában, angol film. APOLLO du. ma és vasárnap 3/4, 4, 6, 1/4, 9. METEOR vasárnap és hétfőn 3, 1/2, 6, 1/2, 8. APOLLO de. hétfőn 3/4, 10, 1/4, 12, 1/2. Újra élünk, lengyel film. APOLLO du. hétfőn 3/4, 4, 6, 1/4, 9. A fekete tulipán, francia film. KLINIKA vasárnap 3, 5 és 7. Tul fiatal a szerelemre, angol film. Csak 16 éven feletlieknek.

Színházi műsor

Ma 7-kor Gyászoló család. Thuróczy bérelt. Vasárnap fél 3-kor Gyászoló család, Laborfalvy tsz. bérelt, 7-kor Csárdáskirálynő, bérelt. Keddén 7-kor Viktória, bérelt. (MTI)

Előadások a Hungária kamaraszínházban:
Ma 7-kor Leszállás Párizsban. Vasárnap 3-kor Leszállás Párizsban, 7-kor Leszállás Párizsban. Szelvénybérletek beválthatók!

Válasz a NAPLÓ cikkére

Kéz és pénz

A Hajdú-Bihari Napló 1966. január 8-i számában megjelent Kéz és pénz című cikk kifogásolta, hogy a debreceni Simonffy utcai lánegosboltban a kiszolgáló elkészíti a kért palacsintát vagy lángost és

közben pénzt is kezel. A cikkkel kapcsolatban Véghe László a Hajdú megyei Vendéglátó Vállalat igazgatója a következőket válaszolta:
A kéz és pénz című bírálat cikkben foglaltakat megvizsgáltam. Egyetértek a bírálatlall. Intézkedtem, hogy a palacsinta és lángosféléket csak az e célra rendezett fogószközzel szabad adagolni a Simonffy utcai lánegosboltban is. A palacsintát és lángost készítő dolgozó sem pénzt nem kezelhet, sem a vásárlók kiszolgálását nem végezheti.

Pénzbírságok a járdatarítás elmulasztásáért

A tapasztalat azt mutatja, hogy még mindig akadnak, akik nem értik meg, hogy súlyos baleseti veszélynek teszik ki embertársaikat azzal, ha a havat, olvadós időben pedig a sárt, majd a jeget nem takarítják el rendszeresen a házuk előtti járdáról. Ezt bizonyítja, hogy a Debrecen III. kerületi Tanács V. B. igazgatási osztálya szabálysértési előadóhjának ismét pénzbírságokat kellett kiszabni e fontos rendeltetés megszegőire. Száz-száz forint pénzbírság-

gal sújtották **Dremák Imre** Debrecen, Tengerész utca 9. szám, **Erdai Györgyné** Debrecen, Huszár Gál utca 10. szám és **Dreczkó Dezső** Debrecen, Kender utca 25. szám alatti lakosokat, mert nem takarították el időben a járdáról a havat.
NAPLÓ
5. oldal — 1966. február 5.

Fél éve működik a „Haldex” új üzemegysége

Szilváiban, a Dimitrov bányá mellett megkezdte a termelést a Haldex Lengyel-Magyar Részvénytársaság új üzemegysége. A július elején munkába állított üzem termelési kapacitása 100 tonna óránként.

A létesítendő üzem területének előkészítését és az építkezési munkát lengyel vállalatok végezték; a berendezéseket és a gépeket a magyar NIKEX Kiterjesztési Vállalat szállította. Az üzemelési műszaki irányítását a magyar fél biztosította. A szerelési munkát lengyel vállalatok végezték.

Az üzem termelésének alapanyagát a régi meddőhányók szolgáltatják. A hánnyókat alkotó hulladékok hasznos nyersanyaggá való átalakításának folyamatát viszonylag egyszerű: az anyagot először 30 mm átmérőjű szemcsékké őrlik, majd az ún. hidrociklonba juttatják, amely a szennet különválasztja a többi anyagtól.

A Haldex új üzemegysége a Dimitrov bánya hánnyó-

nak minden egyes tonnájából 100-200 kg szenet nyer,

amelynek fűtőértéke 4000-5600 kalória. Ezt a szenet erőművek és brikettüzemek használják fel. Az aprózóműcsés, éghetetlen anyagokat a cefentgyárakban, kerámiaipari üzemekben, bányákban hasznosítják.

A Dimitrov bánya mellett létesült új üzemegysége a Haldex Lengyel-Magyar Részvénytársaság negyedik üzege.

A Haldex immár ötvenöt éves beruházási és termelőmunkája értékes tapasztalatokkal szolgált a hasonló nemzetközi vállalkozások, intézmények számára is, — ugyanakkor jelentős gazdasági sikerekkel büszkélkedhet.

A hánnyókból nyert fekete gyémánt rendkívül olcsó:

a Haldex üzemében kinyert egy tonna szén ára alig fele a KGST-országok kereskedelmi forgalmában jelenleg érvényes árnak. A hasznos ta-

paszlatok és a beruházási költségek gyors megtérülése — (kb. öt év) — a Lengyel-Magyar Részvénytársaságot a beruházási tervek továbbfejlesztésére ösztönözték, s tervbe vették az előzőknél nagyobb objektumok létesítését. A Rokitnica bánya mellett létesítendő üzemegység például, amely ez év áprilisában kezdte meg a munkát, 180 tonna/óra termelési kapacitással dolgozik majd.

A Haldex részvénytársaság jelenleg a szénen kívül 13 bányának, 10 cementgyárnak és 32 kerámiaipari üzemnek ad el különféle termékeket.

A Haldex távlati terveiből, amelyek az 1959-es állami központosításra alapulnak, kiviláglik, hogy a Lengyel-Magyar Részvénytársaság üzegei a jövőben 45 millió tonna, hánnyókból nyert fekete gyémántot fognak feldolgozni, s ennek eredményeképpen öt-millió tonna szenet nyernek évente.

W. W.

TUDOMÁNYOS ÉS TECHNIKAI FORRADALOM

Mezőgazdaság

(FOLYTATÁS)

A rovarok és a rágcsálók legalább annyi kárt okoznak a növénytermelésnek, mint a gyomnövények. Bizonyos, hogy még nálunk nem rendelkezünk tökéletes rovarirtó szerekkel, mert már a tudósoknak megvan az elképzelésük olyan szerekre, amelyek a hasznos rovarokat nem bántják, ellenben maradéktalanul elpusztítják a károsokat. De a mai vegyszerek is olyan hatások, hogy segítségével a növénytermelés hozamát legalább húsz-harminc százalékkal növelhetjük. Ma még arzén, foszfor és réz tartalmú vegyszerekkel védekezünk az állati kártevők ellen. De egy-

re sokrétűbb, hatásosabb szereket gyárt a vegyipar. Kiterjedt kutatások folynak világszerte ezeknél sokkal hatásosabb, biológiai szerek felfedezéséért. Sőt már azt is kutatják, hogy a talajban levő roppant tömegű mikrobák közül hogyan pusztítsák el a kártevőket, és hogyan szaporítsák el a hasznosakat, például a nitrogéntermelő baktériumokat.

Egyelőre csupán az a feladata a mezőgazdaságnak, hogy a meglévő vegyszerekkel való védekezést mindezzel és minden esetben azonnal megvalósítsa.

megháromszorozza a növények növekedését. Össze lehet keverni a tápoldatot, rá lehet permetezni a lombot, a szárra, a gyümölcsökre, bekenhetjük vele a törzset vagy a termőrést. A siker igen gyakran három-négy hét múlva mutatkozik. A növény ez idő alatt háromszorozza, négyeszeresére nő.

Bepillantás a mesék országába

Csak araszos növény a jácint, gibberellinnel kezelve azonban virága sokkal dúsabb lett és asztalmagasságúra nőtt meg. A káposzta virágját az egyik kísérletező csak létrán tudta elérni. Michigani állami egyetemen telen pásztákban permetezték be gibberellinnel a rétet, a pázsit barna volt és fagyos, öt nappal később a locsolt rész kiszáradt, a kezeletlenül hagyott részek természetesen

Arz állattenyésztés — tudomány

A megyében ma már jóval több mint kétszáz egyetemet végzett szakember tevékenykedik a mezőgazdaságban. De szükség is van rájuk, mert a mezőgazdaságban folyó tudományos és technikai forradalom egyik jellemvonása, hogy a tudomány veszi át az ösztönösség helyét és a mezőgazdasági nagyüzemekben hovatovább nagypari módszereket vezetnek be a termelésbe az eddigi ókori módszerek helyett.

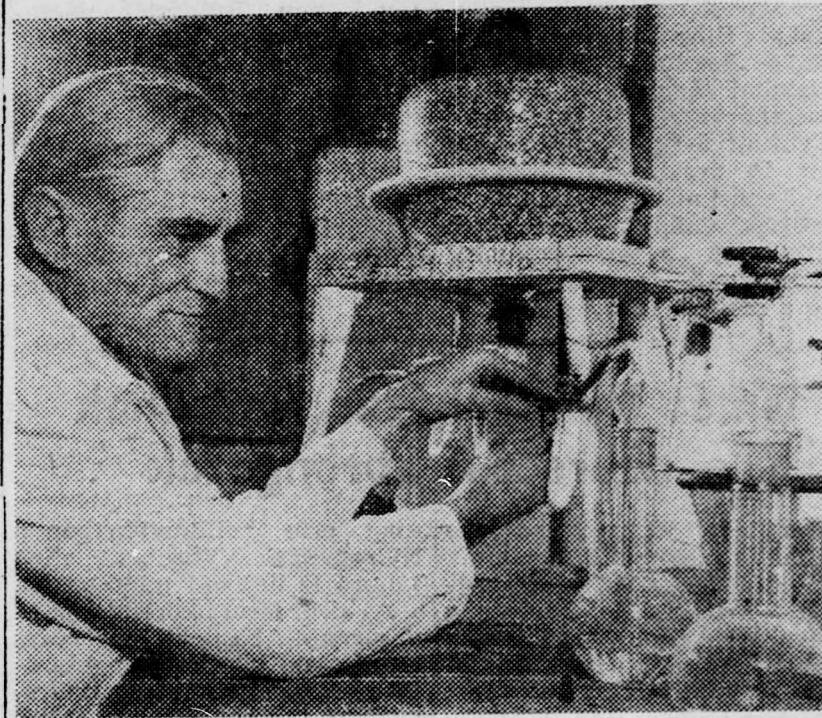
Nemrégben jelent meg Baintner Károly könyve „Gazdasági állatok takarmányozása”. Minden további nélkül, csupán a könyv átlapozása után is meg lehet állapítani, hogy a takarmányozás tudomány lett. Az állatok takarmányozása olyan bonyolult, hogy a hatalmas, nagyüzemi állattenyésztő telepeket magas fokú képzettség nélkül nem lehet kielégítően és jövedelmezően üzemeltetni.

Az istállók, az ólak, termézetüknek fogva nem lehetnek tiszták, körös-körül trágyával szennyezettek, tele vannak mikrobákkal, amelyek az állatok közelsége miatt, de a takarmányokkal is rohamosan elterjedhetnek. Ha ezek között ártalmas, betegséget keltő is van, igen nagy kár érheti a gazdaságot. Ezért a jövőben egyre több állatorvosra lesz szükség.

Új körülmények — új feladatok

Nemcsak az embereknek, minden élőlénynek szüksége van vitamínokra. Azonban az állat fenntartásához szükséges vitaminok igen szűkösnek vannak meg a táplálékban. Viszont az állatoknak szükségük van A-vitamínra az angolok ellen, többféle B-vitamínra az idegrendszer védelmére és kielégítő növekedés-

Szaktanácsadó laboratórium

Kaposvárott, a felsőfokú mezőgazdasági technikumban megkezdte működését a laboratórium, amely majd Somogy, Zala, Baranya és Tolna megye termelőszövetkezeinek ad szaktanácsokat. (MTI Foto)

lesz növekedésük és az elhullási százalék is nagy mértékben csökken. Nos, egy-két állat még csak megtalálja ösztönösen is a szükséges vitaminokat, de nem ezer! Hát még ahol több ezer állatot kezelnek? A sertések számára például kilencféle vitamínról kell gondoskodni... Az említett könyvből megvan a pontos számítások, adagmeghatározások — milligrammokban. Az Egyesült Államokban pontosan kiszámított adagolással 2,6 kiló takarmányból állítanak el egy kiló sertést. Mi még meglehetősen messze járunk ettől. Még e téren sem használjuk fel a tudomány eredményeit.

Egy csodálatos gomba

Különös jelenségre figyeltek fel a japán rizstermelők: a rizs mértéktelenül megnövekedett. A mikrobiológusok 1926-ban kiderítették, hogy a növényt egy gombafajta támadja meg. Belőle 12 évi munka után sikerült kivonni az anyagsere terméket és gibberellint A-nak neveztek el. 1956-ig azonban alig akadt olyan tudós a világon, aki azzal dicsekedhetett volna, hogy volt a kezében ebből az anyagból.

1958-ban Semjakin szovjet vegyészprofesszor közölte, hogy a gibberellinnel olyan eszköz birtokába jutottak a vegyészek, amely soha nem látott lehetőségeket tár fel a mezőgazdaság előtt.

Azóta világszerte megindult a lázas kutatás. Még háromfajta gibberellint sikerült izolálni. Már a viszonylagos nagyban termelés is megindult. Ez a gibberellin esetében azonban legfeljebb kilókat jelent. Viszont ez a szer még egymilliószoros hígításban is hatásos.

Mi a hatása? A gibberellinnel még milliószoros hígításban is megkétszerezi, sőt

barnák maradtak. Zöld pázsit fagyponat alatti hőmérsékleten! Egy német mikrobiológus a következőkben (E. Geissler) foglalja össze az eddigi kilátásokat:

Serkenthetjük a fű növekedését, különösen ősszel és tavasszal, ezzel nagyobb lesz a hozam és meghosszabbíthatjuk a legeltetést. Nagyobb méretű rosnövényeket termelhetünk (lent és kender). 7-15 nappal előbb takaríthatunk be számos fűfeltelevényt. Elősegíthetjük a paraj növekedését hűtős időben. Emellett levelei egyenesen állnak, tehát be lehet vezetni a gépi betakarítást. Több virágnál 1-6 héttel meggyorsíthatjuk a virágzást, 10-40 nappal előrehozhatjuk több növény virágzását és magteremtését. Stb. stb...

Például, ha dohányt permetezünk meg gibberellinnel száraztartalma 25 százalékkal növekszik...

A kutatás, a kísérletezés folyik, és persze nem is olyan olcsó, hiszen az Egyesült Államokban két éve még egy félgramm gibberellin 25 dollárba került, és a termelés még a kutatók igényeit sem tudta kielégíteni.

Egyelőre még nem tudunk arról, hogy nagy tömegben vagy szintetikus úton sikerült előállítani. Világszerte kutatnak a vegyészek, biológusok ezzel... A Szovjetunióban a moszkvai mikrobiológiai intézet egyik legfontosabb feladatának tekinti a gibberellinkutatást...

Ne felejtjük el azonban, hogy a penicillin felfedezése és gyártásának megszervezése között 15 év telt el, és ekkor is csak azért sikerült néhány év alatt megoldani, mert hadifortosságának nyilvánították.

Ezt a példát a gibberellinnel csupán azért hoztuk fel, mert bizonyíték arra, hogy a tudomány tovább halad és újabb eredményeket produkál a mezőgazdaság számára is.

G. L.

Rövid hírek A TUDOMÁNY VILÁGÁBÓL

ÚJ TÍPUSÚ SZOVJET TELEVÍZIÓK

A leningrádi mérnökök Davju és Ritm néven két új típusú televíziót szerkesztettek. Az új készülékeknek sok előnyük van: kizárólag félvezetővel, 34 tranzistorral vannak felszerelve s a lámpákkal működő készülékekhez képest feleannyi áramot fogyasztanak. A Ritm készülék hordozható.

(Hospodárskei noviny)

KÖZPONTI FŰTÉS — ATOMERŐVEL

Egy New York-i felhőkarcolóban most szerelik a világ első központi fűtést és melegvíz-szolgáltatást — atomenergiával. A berendezés mindössze két méter hosszú és 1,5 méter széles és 1,2 méter magas láda, amit a ház különlegesen szigetelt pinceszébe helyeznek el. Termosztát gondoskodik az egyenletes hőmérsékletéről a házban mind a 48 emeletén. Az atomtelep fűtési energiája tíz évre elegendő. Egyúttal a fűtéshez is szolgáltat villanyt és természetesen éjjel-nappal melegvizet.

(Arbeiter Zeitung)

SZUPERSONIKUS AUTÓ

A Science et Vie című francia folyóirat beszámol egy szupersonikus autóról. A kocsi több mint három tonna súlyú. sugárhajtású

motorjának teljesítménye 28 000 lóerő. Az autó formája rakétára emlékeztet. A sugárhajtású repülőgépekhez hasonlóan fekező ejtőernyővel van felszerelve. A kocsi óránként 1360 kilométeres sebességre képes. (A jelenlegi világrekord 855 kilométer óránként.)

A VILÁG LEGNAGYOBB HAJÓJA

Több mint 200 tonna vízkiszorítású lesz a világ legnagyobb hajója, az „Idemitsu Haru” nevű japán olajszállító hajó, amelynek építését januárban kezdték meg. Még ebben az évben vízre is bocsátják.

A berendezések teljes automatizálása lehetővé teszi, hogy a 242 méter hosszú hajón mindössze 32 ember teljesítsen szolgálatot. A tartályhajó kétmillió liter nyersolajat fog szállítani a Perzsa-öbölből Japánba.

(Express)

KÉTÉLTŰ EXKAVÁTOR

A Szovjetunióban a csövezetek lefektetésére mocsaras helyeken eredeti kétéltű exkavátort konstruáltak. A gép 16 dupla görgő pontonokon halad előre. Lágy talajon is kifogástalanul működik, noha súlya 17 tonna. Az exkavátor még folyókon is áthalad. A gép hét óra alatt száz méter mocsaras szakaszon fekteti le a csöveket.

(TASZSZ)

HALÁSZAT 1300 MÉTER MÉLYRŐL

Szovjet halászok rendkívül erős hálót készítettek, amelyet 1300 méter mélységbe lehet leengedni. A kísérletek során kiderült, hogy a hajdan üresnek tartott tenger mélyéből kétszer annyi halat lehet a felszínre hozni, mint a szokásos 300 méteres mélységekből.

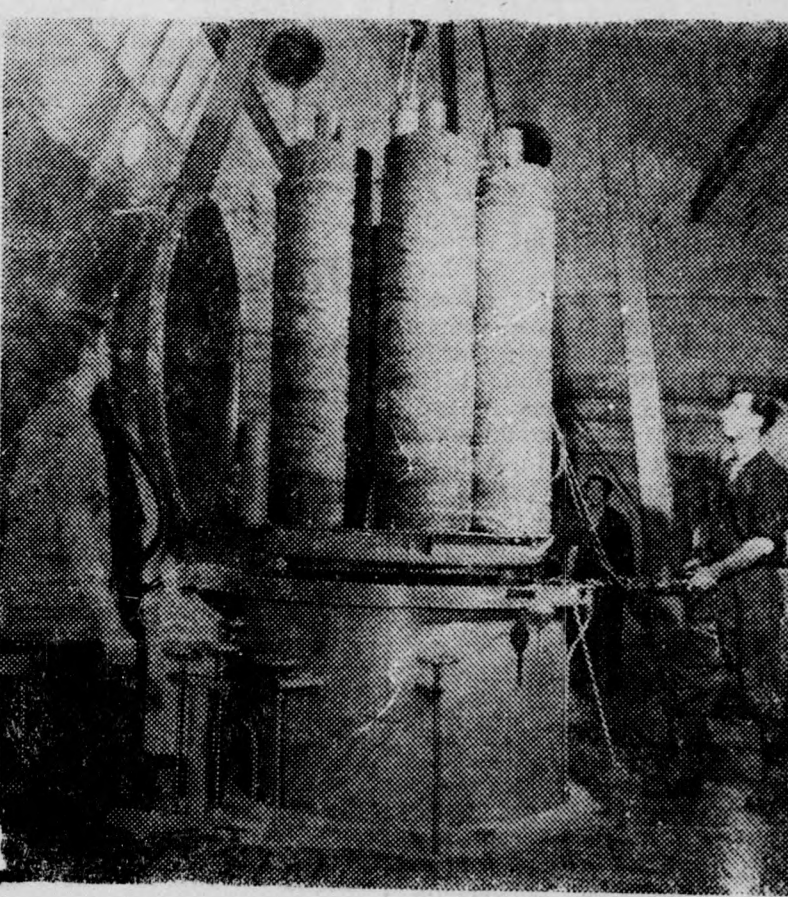
(Science et Vie)

AZ ÁTLAGOS ÉLETKOR ALAKULÁSA

Az ember átlagos életkora a történelem során a következőképpen alakult: Neandervölgyi ember 10 év, kőkorszakbeli ember 15 év, antik római 25 év, európai ember 1300 körül 30 év, európai ember 1850 körül 35 év, európai ember 1950-ben 65 év.

(Magazin)

AUTOMATIKUS FESTŐGÉP

A régi elavult gépek helyébe automatikus programvezérlésű berendezés került a soproni finom posztó gyárba. A pontosan működő gépekkel jobb minőségű a festés, viszonylag kevesebb festék kell ugyanannyi anyag színezéséhez mint régen, a munkaerővel is takarékoskodni tudnak. Kiemelik a kádból a már megfestett anyagot

(MTI Foto — Hadas János felvétele)

A világszínvonal közelében

A textilanyagok, főként a gyapjú típusú szövetek korszerűségét azzal mérik, hogy a gyártmányok milyen arányban tartalmaznak szintetikus szálakat, mennyi a súlyuk. E két jellemző tényező vizsgálata hazánkban azt mutatja, hogy a magyar gyapjúszővő gyárak készítményei megközelítik vagy már el is érték a nemzetközi színvonalat.

1959-ben a gyapjúipar alapanyagának még csupán 3,8 százaléka volt szintetikus szál, majd ez az arány 1960-ban 5,4 százalékra, tavaly pedig 12,5 százalékra emelkedett.

Valamennyi gyapjúgyár nagy gondot fordít a gyártmányfejlesztésre, a termékek választékának növelésére. A bőséges választékra jellemző, hogy míg 1960-ban 1593 féle szövetváltozat, szín- és szövésvariáció volt, ez a szám 1962-ben 2700-ra emelkedett, és tavaly már elérte a 3000-et. (MTI)

NAPLÓ

6. oldal — 1966. február 5.

37 vagon sajt — 21 vagon juhtúró
Kétszeres sajtexport

A Hajdú megyei Tejipari Vállalat idei terveiből.

A Hajdú-Bihar megyeiek évek óta „saját” készítesü juhtúrót és trapista sajtot vásárolhatnak az üzletekben, élelmiszer és tejboltokban, ugyanis a Hajdú megyei Tejipari Vállalat ellátja vele az egész megyét, sőt, budapesti vállalatoknak is szállít.

A juhtúrót és trapistasajtot a vállalat hajdúböszörményi sajtüzemében készítik.

Az elmúlt esztendőben az üzem 19 vagon juhtúrót gyártott,

amelynek fő vásárlója a Hajdú megyei Élelmiszer-kiskereskedelmi Vállalat volt. Emellett mintegy 9 vagon fehér sajtot és 15 vagon kaskavál sajtot készítettek, amelyet teljes egészében külföldre exportáltak. Ezeket a termékeket nyáron készítik az üzemben, hiszen alapanyagukat a juhtéjet február—már-

ciustól augusztus végéig lehet csak vásárolni. A juhtúró szezonára, főleg tavaszszal keresik a vásárlók, amikor a primőr árak — paprika, paradicsom — megjelennek a piacon, és ősszel a gyümölcsök eltünése után.

A nyári időszakban napi 18 ezer liter juhtéjet dolgoznak fel Hajdúböszörményben.

De az üzemben télen sem marad abba a munka. A juhtéj feldolgozásának befejezése után a közkezdelt trapistasajtot készítését végzik az üzemben. Tehéntej a trapistasajtot alapanyaga, amelyből közel 16 ezer hektolitert „fogyaszt el” évente a sajtüzem.

A sajtüzem mellett Hajdúböszörményben sajt érlelőüzem is működik, ahol az exportsajtot — a fehér- és

kaskavál sajt — kiszáritása, érlelése történik.

A múlt esztendőben 11 vagon fehér és 35 vagon kaskavál sajtot exportáltak a hajdúböszörményi érlelőüzemből, főleg Görögországba, Libanonba, Nyugat-Németországba és Ausztráliába.

A külföldiek igen kedvelik az izes, finom magyar sajtfeleket, s az idejékre nagyobb megrendeléseket jeleztek. Többek között ez a tény is indokolja a múlt évben megkezdett s most már befejezés előtt álló új érlelőüzem építését, közel 2 millió forint értékben. Az új épületek nagy teljesítményű — óránként 250 kilo kalóriaértékű hő elvonására képes — hűtőgépekkel szerelik fel, a régi érlelőüzemhez hasonlóan. Ugyanis a nyári melegben a kaskavál sajtot 12—14 Celsius fokon, a fehérsajtot 10 Celsius fok alatt kell érlelni.

A kibővítés lehetővé teszi, hogy

a vállalat hat telephelyén kívül, ahol ebben az esztendőben 47 vagon kaskavál sajt készül, Borsod és Szabolcs megyéből is fogadjanak sajtot érlelésre.

Mert ezekben a megyékben nincs ilyen érlelőüzem. Az idejé exporttervet a két megye sajtállományával együtt közel kétszerese a tavalyinak: a tervek szerint 20 vagon fehérsajt és 60 vagon kaskavál indul külföldre Hajdúböszörményből ebben az esztendőben.

Fazekas Mihály ünnepi hét
Debrecenben

Fazekas Mihály költő és botanikus születésének 200. évfordulója alkalmából a Fazekas Mihály gimnázium és szakközépiskola más intézményekkel karöltve nagyszabású ünnepi hetet rendez február 6 és február 12 között.

Vasárnap, február 6-án a város KISZ-szervezetei megkoszorúzzák a felvilágosodás kiváló harcosának síremlékét, domborművét és egykori lakóházának emléktábláját.

Ugyanezen a napon délelőtt 11 órakor Fazekas Mihály és Debrecen címmel kiállítás nyílik a Déri Múzeumban, amely március 6-ig tart nyitva. Itt a Hadtörténelmi Múzeum, a Magyar Tudományos Akadémia, a Petőfi Irodalmi Múzeum stb. anyaga is kiállításra kerül. Gazdag művészi illusztrációkkal együtt. Hétfőn délelőtt a Vig moziban a *Lúdas Matyi* című filmet vetítik. Kedden délután a Fazekas Mihály dísztermében szavalóversenyt rendeznek a költő tiszteletére.

A program február 10-én, csütörtökön folytatódik. Ekkor *Ki mit tud?* versenyt bonyolítanak le Fazekas Mihály költői és botanikai munkásságából. Pénteken délután a Déri Múzeumban a gimnázium irodalmi színpada az énekkar közreműködésével előadja *Julius Viktor: Főhadnagy Fazekas* című dokumentumjátékát. Szombaton délután zárul a program a Déri Múzeum előadótermében: előadás hangzik el *Fazekas Mihály emlékezete* címmel.

A legelőhasznosítási társulás sikere

Debrecenben öt termelőszövetkezet társult a hortobágyi pentezugi 3500 holdas legelő hasznosítására. A társulás eredményesnek bizonyult, amit igazolt az évi mérleg. Visszafizettek 110 ezer forint hitelt, beruházásokra 104 ezer, üzemeltetési költségekre 116 ezer forintot adnak. A nyereségrészesedés 51 ezer forint.

A Hortobágyhoz tartozó pentezugi részen az elmúlt évben 5000 juh és 500 szarvasmarha legelt. A Hortobágy folyó és Árkus csatorna által határolt legelőn a terv szerint ez évben ezer libát és ezer pulykát is nevelnek a társulás keretében. Megkezdik a legelő javítását műtrágyával és szervestrágyázással.

TÉLI HALÁSZAT

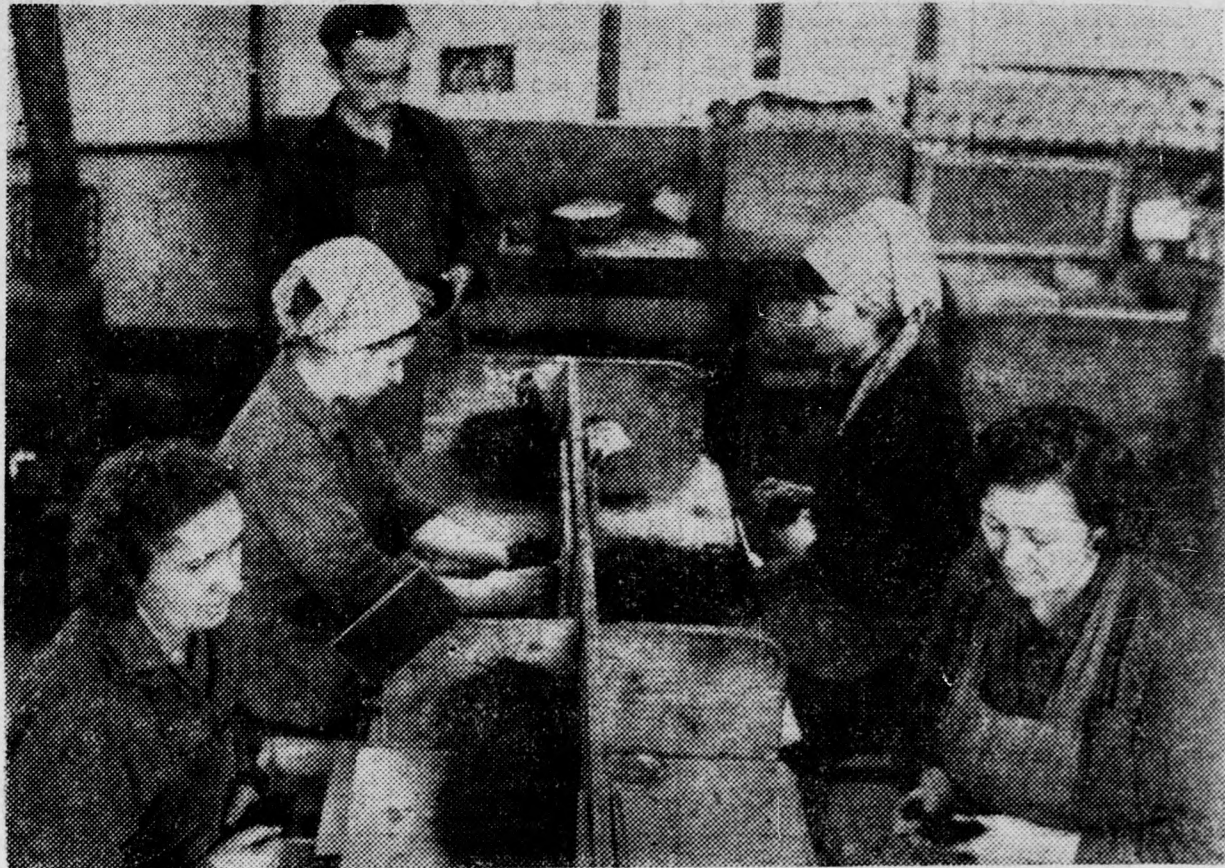

A Szegedi Tőzgasdász télen is szállítja árúját helyi piacra és exportra. Hetenként mintegy 200 mázsa pontyot emelnek szárazra a teletető medencékből. 20—30 centiméter vastag jég alá eresztik a hálót és léken keresztül húzzák ki.
(MTI Foto — Tóth Béla felvétele)

EGYETÉRTÉS, JÓ HANGULAT

100 százalékos minőség

Egy brigád a szocialista üzemrész címért

Az ügyes, gyakorlott kezekben gyorsan alakul, formálódik a nyersanyag, s a legjobb minőségben kerül át a tömőkhöz — további feldolgozásra

— Halló? Itt szór... Kovács Sándor... tessék! Ez a telefon-bejelentkezés nem Londonban hangzott el, hanem a Debreceni Kefegyár egyik műhelyében, melyet tradíció szerint szörmű-

Kovács Sándor brigádvezető:

— Itt, a „szörben” gyakori a vicedél, tréfálkozás, de azért a munka is megy és a fejelem is megvan

helynek neveznek az üzemben. A név ma már nem aktuális, hiszen nemcsak szőrrel dolgoznak, itt hanem műanyagtömlőkkel és növényi rostokkal is. A kefe legfontosabb „alkatrészének” a feldolgozását, előkészítését végzik ebben az üzemrészben, melynek dolgozói 1965. augusztus óta egyetlen brigádba tömörültek. Ez a brigád az utóbbi időben nemcsak munkájáról híres. A Béke II. elnevezésű szocialista brigád az első a gyárban, mely megkezdte a küzdelmet a szocialista üzemrész címért.

Jelenleg 17 tagja van a Béke II. brigádnak, s ezek többsége — kettő kivételével — lány, asszony. A két kivétel egyike maga a brigádvezető: Kovács Sándor, a másik a művezető, Kiss Gábor, aki nemcsak tiszteletbeli tag, hanem állandó és rendes tagja a brigádnak.

— Így sokkal könnyebb együttműködni a brigáddal — mondja a művezető —, bár amúgy sincs különösebb gondom a tagokkal. Régi, gyakorlott szakmunkásokkal és ügyes, jól dolgozó fiatalokkal vagyok körülveve, s ilyen munkások között öröm művezetőnek lenni.

A brigádvezető 15 éve dolgozik a kefegyárban, mint szakmunkás. És mi a véleménye neki a tagságról, mik a jellemzői ennek a 17 tagú kollektívának, mely immár a szocialista üzemrész címért küzd?

— Elsősorban a munkafegyelmet említem — mondja Kovács Sándor — mely az én meggyőződésem szerint a legjobb az egész gyárban itt,

nálunk. A másik: az egyetértés, az összhang az emberek között. Bármilyen közös ügyről van szó, legyen az társadalmi munka, beteglátogatás vagy bármi más: egy szóra csinálja mindenki. A harmadik: a jó hangulat. Itt, a „szörben” gyakori a vicedél, tréfálkozás, de azért a munka is megy és a fejelem is megvan.

Igen, a vidámság valóban jellemzője a brigádnak, s ebben a prímét olyan veterán szakmunkások viszik, mint Kádár Ferencné és Kiss Lajosné. Előbbi 31 éve van az üzemben utóbbi 40 éve dolgozik a kefegyárban. Huncut szemű, őszhajú asszony Kissné, s hogy a munkában sem marad le, azt bizonyítják azok a kitüntetések, melyeket éveken át kapott.

— Ha mind feltenném azt a sok kitüntetést, amit kaptam 20 éven át, így járnék — mondja nevetve és mutatja, hogyan húznak le az érmék, kormánykitüntetések a vállát.

Sok a régi szakmunkás a brigádban: Szabó Ilona 29 éve, Nyilas Sándorné 15 éve, Dankó Dezsőné 9 éve tagja a kefegyár nagy családjának. A fiatalok is szépen beilleszkednek a brigádba: 100 százalékon alul

egyikőjük sem termel. Erdődi Pirooska 2 éve szerzett szakmunkás bizonyítványt, s azóta dolgozik a szörműhelyben.

— Mi a kedvenc foglalkozása munkaidő után? — kérdezem.

— Leginkább énekelni, dalolni szeretek, cigánytánokat, táncdalokat. Allitól jó hangom van. Ezenkívül kézimunkázni, moziba járni, vagy részt venni közös szórakozásban, kiránduláson, ami elég gyakori nálunk.

Jó év volt az 1965-ös a brigádnak, illetve a műhely kollektívájának. Különösen az anyagtakarékoságban értek el kitűnő eredményt. Importanyagból 16 000 forint, hazai anyagból 22 000 forint értékű takarítottak meg egy év alatt. Tervük túlteljesítésével közel 30 000 forint pluszt hoztak a gyárnak — 100 százalékos minőségi munka mellett. November 7-én brigádjutalmat kaptak: 2000 forintot oszthattak szét maguk között.

Lehet-e tovább fokozni a jó eredményeket, vagyis mi a brigád célkitűzése 1966-ra? — ezt kérdezem a brigádvezetőtől.

— Ez évben a legfőbb célkitűzés: a szocialista üzemrész cím elnyerése.

Vattai Miklós

Nyilas Sándorné, a keverőgép kezelője: Tizenöt éve vagyok a gyárban, s öt éve dolgozok brigádban. A brigádokban nagyobb az egyetértés, jobb a munka